

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adtnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová a
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A majszter ur aratni ment!

Mennyi keserű guny, mennyi elpalás-
 tolhatlan nyomoruság van e pár szóban.

— „A majszter ur aratni ment.“

— Tehát a „majszter ur“ nem tud
 megélni a becsületes mesterségéből. Hiába
 iparkodik, tesz hosszú éjjeleket nappallá,
 hiába érti kitünően a mesterségét, nem tud
 megélni belőle! Kénytelen ott hagyni mű-
 helyét, kedves szerszámait, szeretett nejét,
 gyermekeit s elmenni sokszor messze vi-
 dékre, hogy a télire való kenyeret beszere-
 zhesse családjának.

A majszter ur aratni ment.

Ezt a választ nyerjük legtöbb falusi,
 sőt kisvárosi kisiparos házában, ha az ott-
 hon maradtaktól megkérdezzük, hogy itthon
 van-e a majszter ur? Ha a ksigazda a falu-
 beli mesteremberrel akar dolgoztatni, várhat
 a megrendelt tárgyra, míg az aratás befeje-
 ződik. Így megy ez minden iparágnál. —
 Nem rég volt alkalmunk hallani ily téle
 társalgást János gazda és Istvan csizmadia
 közt: „Ugyan fejelje meg majsztram ezt az
 egy pár rossz csizmát.“ — „Nem vállalha-
 tom el, felelt István mester, mert holnap
 be kell állnom az aratásba. Egy pár eszima-

fejelésért pedig nem lehet elmulasztani az
 aratást. Várjon kend aratás utánig.“ — És
 János gazda várt, mert kénytelen volt vele.
 Három faluban sem talált volna csizmadiát
 ki aratás idején a fejelést elvállalná. Így
 felel a bognár, a kádár, az asztalos, az
 esztergályos, a lakatos, a szabó, az ács, ha
 aratáskor munkát rendelünk nála: — „Ké-
 rem majd aratás után.“ — Tehát ide jutott
 már nálunk a kisiparos. A majszter ur kény-
 telen kivenni a földmives nép szájából a
 kenyeret, hogy maga megélhessen. Dikics,
 gyalú, esztergapad, tü, bárd és kalapács
 helyett kénytelen kaszához nyulni, hogy be-
 kereshesse a télire valót. Nagyon, nagyon
 szomorú állapot biz ez. De mi az oka e
 sanyaru állapotnak?

A gyárparos és a „fusermunka.“ A kis-
 iparos töké hiányában nem képes, ha jó
 munkát akar végezni, olcsóság tekintetében
 versenyre kelni a gyárparal. Ez természe-
 tes. A gvárparos legtöbbnyire a kézműipar
 rovására fejlődik majd minden államban.
 Olcsó, nagyon olcsó kölcsönt kellene terem-
 teni a kis iparos számára, hogy jó, nagyobb
 mennyiségű s így olcsóbb anyagot tudjanak
 egyszerre beszerezni, hogy munkájuk ter-
 mékét ne kelljen potom árért eladni a napi

kenyér beszerezhetése miatt. Most pedig
 beszéljünk kis iparosaink nyomorának fő
 okáról, „fusermunkáról.“ Tele szájjal han-
 goztatjuk: az iparé a jövő. S mégis, mégis
 oly kevés súlyt fektetünk arra, hogy kézmű-
 iparosaink kellőképp szakképzettek legyenek.
 Csizmadia lehet mindenki, aki egy elfuserolt
 csizmát össze tud ábdálni. Ácsmester lehet
 az, aki egy disznóolat valahogy össze képes
 kalapálni. Egy szóval iparos lehet mindenki,
 aki az iparengedélyért járó csekély díjat le
 tudja fizetni. Egyéb nem kell hozzá. Sem
 szakvizsga, sem remek, — csak iparenged-
 ely s kész a „fusermeiszter.“ Mert hát
 szaktanulmányoknak csak nem vehetjük azt a
 három inas esztendőt, mit a „tanoncz ur“
 különösen faluhelyen, télen gyermek dajká-
 lással, nyáron kötelterítéssel, krumpli kapálás-
 sal s a majszter ur számára pálinka hor-
 dással tölt el. Az ilykép felszabadult segéd-
 ből lessz aztán a sok nagyszáju, fusermeisz-
 ter. Megölöje minden szorgalomnak, szak-
 értelennek. Ha már a gépészekről, kerté-
 szektől s a béresgazdáktól is szakképzett-
 séget s vizsgákat követelünk, miért ne kíván-
 hatnánk meg iparosainktól is, hogy szak-
 munkájukba vágó dolgokról szakmesterek
 előtt szóbeli és gyakorlati vizsgát tevé-

TARCOZA.

Búcsú Oderbergtől.

Berlin felől a gyorsvonat
 Prűszköl, dübörg, vigan halad,
 S én a kupé kényelmiben
 Szemem körül legeltetem
 A tájakon s a falvakon,
 És a dübörgést hallgatom
 S számítom, hogy hány óra kell,
 Honom határát érni el?

S hogy Oderbergbe érkezek,
 Koromsétét volt már az ég;
 Nagy állomás, füst, gőz s a nép
 Tolong, zsvaj, mily tarka kép!
 S a háttérben a füstön át,
 Látom a vonatok sorát,
 S mig gép, gép után jó s szalad:
 All egy hosszú ö k ö r v o n a t . . .

MÁV. nagy betűkkel írva rá,
 Magyar ökröt visznek s hová?
 — Külföld magyar ökröt fogyaszt,
 A külföld csak így tudja azt,
 Hogy Magyarország létezik,
 Ha ökröronat érkezik.
 — S a rácsokon a nagy fejek
 Bölintva búcsút intenek
 A honnak, hol a rög felett
 Lelünk még ökröt eleget.
 S honi hangon hallom, mú, mú,
 Ökröszemekben mennyi bú!

Szemrehányás e hang talán?
 Mú, mú! mintha csak hallanám:
 Te haza mégy, oda, hova
 Mi nem jutunk többé soha . . .

Dr. Lövy Árpád.

Egy tehetséges asszony.

Irta: PEKÁR GYULA.

Párisi naplóból jegyzem ki a következőket:

. . . Ma reggel levél Mme d'Etiolétól. Ez a
 fáradhatatlan szalonartató dáma csakugyan beváltja
 ígeretét, amit a tél elején tett: minden héten
 valamit hírességet, vagy legalább is érdekes ujdön-
 ságot mutat be irodalmi szalonjában. Nem más
 nyitotta meg a sort, mint maga Anatole France
 hitehagyott szerzetesi arczával és szűrő, szinte
 ördögös szemével, utána jöttek egymásután: egy
 madagaszkari diplomata, egy valóságos halálra
 ítélt nihilista, egy híres napolyi médium, egy
 Indiából érkezett buddhista koldus-herceg, egy
 ausztráliai festő s Toru Terao, japáni professzor . . .
 Mme d'Etiolenak egyáltalában már néhány kitűnő
 fogás sikerült, ami szalonját illeti, kérlelhetetlenül
 erélyes ő. Tavaly ugyszólván haldokolva hozatta
 el magához a dicső, öreg Ambroise Thomast, —
 ezidén már egyszer kölesönkérte a „Mercure“-lől
 a nehezen kapható és romantikusan csinos Pierre
 Louys-t és az idény végére megígérte nekünk —
 d'Annunziót! D'Annunzio lesz szalonjának ezidei
 főszenczácziója, — nem tudom, hogy fogja elho-
 zatni, de annyit már eddig is kivisz merész ígé-
 retével, hogy sikeresen harcol a többi „szerdai“
 szalonok ellen, s nem ereszti ki hivat a kezei
 közül . . . Nos, diadallal írja, hogy szerdája ma
 ünnepe lesz, egy „Valéry-ünnep“.

Valéri? Bevallom, pillanatra nem voltam a
 helyzet magaslátán. Ez a Páris csakugyan a világ
 közepe: az egész emberiség gondolatesatornái
 ide torkollanak össze, s mindennap annyi igazán

érdekes, új egyéniség tűnik fel, hogy lehetetlen
 valamennyit számon tartani. Néha megijedek tőle,
 milyen szédítő gyorsasággal élnek és felednek itt
 az emberek. Egyik nagy benyomás örökké a má-
 sikat kergeti és soha nincs idő arra, hogy e
 benyomások gyökeret verjenek és meggyőződésekké
 nőhessenek fel. Eredmény: az emlékező tehetség
 csodálatos gyöngülése. Páris csak tegnapi, leg-
 feljebb tegnapielőttre emlékszik . . . Nagyszerű
 iskola a feltűnni vágyóknak, p. o. a mi hiu gaval-
 lérjainknak, kikről, ha Pesten nagy garral nyilván-
 nosan elköltenek pár tizezer forintot, a hálás város
 hónapokig beszél. Itt teljességgel lehetetlen feltűnni.
 A tízmillió maharadsára, ki idejött mulatni, csak
 egy napig figyelt Páris, addig míg az első műhójat
 felváltotta. Az egyedüli mód, hogy Páris három
 nappal tovább figyeljen az emberre, az, ha anar-
 kistakep revolvert emel a köztársaság elnökére.

Valéry? Egyszerre aztán a homlokomra
 ütöttem s magam is lelkes kíváncsisággal kiállítottam
 fel: Bravo Mme d'Etiol! Ez már derek, végre
 hát megláthatjuk ezt a rejtélyes, genialis ass-
 szonyt!

Ki is ez a Jehanne Valéry voltaképp? Hamar
 előkerestem a „Figaró“ egy minapi számát. Nem
 is egy, hanem negy kritikus irt egy cikkben
 egyszerre ennek az asszonynak a Georges Petit
 kistermében rendezett kiállításáról. Negy kritikus:
 egy festészeti, egy szobrászati, egy zenei és egy
 irodalmi kritikus. Nyilván megirhatta volna egy
 ember is ezt az ismertetést, de hát a lap ép
 tüntetni akart, s azért vett négy elsőrangú ítézt,
 hogy annál jobban dicsőítse azt a nőt, ki a
 „speczialismus“ e szűkkeblű korában ekkora cso-
 dába menő „univerzális“ tehetséget áru el. Tényleg

csakis a vizsgán nyert bizonyítvány alapján lehessenek mesterré s nevezhessék magukat iparosoknak, mesterembernek. Nem emelné-e nagyban a mester vizsga minden iparostestület tekintélyét? De igen. Így aztán lennének szakképzett művelt iparosaink, kik nem fusermunkáért rabolnák el a szegény földmives nép és az ugysis agyon terhelt kisgazda keservesen szerzett pénzecskéjét. Az iparkodó szakképzett mesternek pedig biztosítva volna a megélhetés. Tennünk kell valamit, mert majd lassanként minden kisiparos házában azt kapjuk válaszul, ha a meiszter után kérdezősködünk: A majsztur Amerikába ment.

Egy kedélyes est.

Ritka élvezetben volt részük intelligenciánk ama néhány tagjának, kik tegnap mult egy hete dr. Réthy László (írói néven dr. Lövy Árpád) egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia tagja, a nemzeti muzeum igazgató öre s a magyar numizmatikai társaság elnöke felolvasását, a casinóban tiszteletére hirtelenében hevenyészett közvácórán végig hallgattak.

A szó becsületes magyar értelmében ritka élvezet volt azoknak a trappans, csengő rímekben, nagy eszmékből összeírott, nagy része az aktuális politikai és társadalmi viszonyokat maró sarkasmussal ostorozó költeményeket az illusztris szerző ajkáról meghallgatni, melyekkel hol a hazafias érzés húrjain játszott, borongó érzelmeket fakasztva a mai zsbiváros politikai comédiakon, — hol könnyekig kacagattatta meg hallgatóit tréfás, óriási megfigyelő és leíró képességével gazdag humorral összeállított tréfás versekkel és az ezeket karakterizáló Homieskő eredeti rajzaival, — hol meg a legmagasabb fokig tüzelte föl a lelkesedést erőtől duzzadó hazafias szavallataival, melyek mindegyike után felzúgott az éljenzés, a tapsok vihara, mi láthatólag jólesett az ifjú kedélyű öre g (?) úrnak, ki kivilágos kivirradig, folyton pezsgő kedvvel, élcelődéssel töltötte idejét halas hallgatói körében, megfigyelve egy díofa alatt a falun felkelő nap lélekemelő szinompájait is.

alig látott a világ még ilyen sajátosság kiállítását, Madame Jehanne Valéry festő, szobrász, zeneszerző és író volt egyszerre, nemesak hatalmas festménytárlatot és szoborkiállítást mutatott be, hanem a delután bizonyos óráiban egy elsőrangú hangversenyeken is meg egy ifjú zongoravirtuóz előadja zeneszerzeményeit, — esténként pedig az „Odéon” egy művésze elszavalja verseit. Regényeit ott árulták a kiállításon, s mindenki tudta, hogy a „Comédie” is felfedezvén őt, végre elfogadta előadásra egy régebben beadott Proverbe-jét . . . A világ elbámult. És a Figaro nagyon kiemelte, hogy itt nem valami kapkodó dilettansról van szó, aki mindenbe belekezd és semmiben sem viszi semmire, hanem egy kész nagy művésztől, aki négy művészetbe fogott bele és mind a négyben „érthetetlen” magasra vitte. És nem utazott Madame Valéry senkit, ki volt az árva, hogy udvarias művészek segíthettek volna neki: festményei, szobrai, muzsikája, irodalma mind hasonlítottak egymáshoz, mind testvérek voltak ennek az asszonynak az új és teljesen egyéni ihletében . . . Festményeiről szólva írta csodálattal említette új színei s hangulatai naiv erejét és kompozíciójának nőies merészséget, szobrai előtt maga Falguière mester levette a kalapot és kiírta, hogy felfogásában, „friss eredetiségében” egész új irányt lát, mely hivatva volna, az antik szobrászatot a modernel kibékíteni. Zenedarabjait méltatva Bruneau bevallotta, hogy kár Madame Valérynek hangversenyzenében elforgácsolni tehetséget: drámai tehetségével írjon nagy operákat . . . Ami írói tevékenységét illeti, a közönség nagy csodálkozására nem más, mint maga Bourget vallalta magára regényeinek és költeményeinek az ismeretét. Minden udvariaskodást félretéve, lelkesen hasonlította őt Chateaubriandhoz, dicsérte meglepően eredeti invencióját s azt a nőiesen merész meseszöveget, „amelyben az asszonyok nyilván lettek a férfiaknak”. . . Aztán szokott lektori módszerével nemesak összegezte itész-

Nagyon megszerette Abonyt s meg is ígerte, hogy az akadémia tekintélyes nyugdíjjával közénk jön lakni, a mely ígéretet annyival is inkább megtette a legkisebb skrupulosítás nélkül, mert hisz tudvalévőleg az akadémianak nyugdíjalapja nincs, a mit aztán bizonyára nem ő, a mi feledhetlenül kedves vendégünk sajnál jobban, hanem — mi.

Költeményei — már a melyek nyilvánosság elé valók — nincsenek még kiadva s így azokból nem igen lehet szerezni, mindazonáltal szerkesztőségünk iránt érzett symphatijából adott egyet, melyből halvány fogalmat lehet alkotni a többi — száz meg száz — kemény műről.

Nekünk pedig, akik gyakran gondolunk kedves vendégünkre, mindég eszünkbe villan egy gondolat: vajha minden akademikus, egyetemi tanár s sok más fővárosi okos ember annyit tudna és úgy érezné, mint ő.

Áldja meg a magyarok Istene! T.

MI UJSÁG?

— **Halálozás.** Moravszky János, pápai kamarás, újkécskei plebános e hó 11-én elhunyt.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban közöltük a Wexelmann-féle hagyományra nézve, hogy abból 70–70, összesen 140 tanító nyer élethossziglan 200–200 korona járadékot. Lapunk egyik barátja felvilágosítására azonban a közleményt oda módosítjuk, hogy összesen nem 140, hanem 344 néptanító nyerte azt meg, kiknek fele keresztyény, a másik fele izr. tanító.

— **Pályázat.** Szabó István elhalálozásával megüresedett írni állásra járásunk főszolgabírája a pályázatot közre adta, a pályázati határidő a mai nappal letelt, a választás napját az előjáróság tüzi ki. Helybeli pályázók is lesznek, ami természetes, bár az is az lenne, hogy azok pályázatai jönnének első sorban figyelembe.

— **Adományok.** Az „Abonyi Lajos szobor alap” javára Antos Béla úr . . . 20 koronát íj. gróf Keglevich István úr . . . 20 koronát juttatott hozzá, mely összegek átvételét köszönettel elismerem. Veli Miksa.

— **A monori kísérletek.** Junius 25-én délelőtt vette át Wahl állatorvos a monori állami kísérletező telepet Simay Gyulától, akinek a sertésvész ellen feltalált gyógyszere oly fényesen bevált. A földművelésügyi miniszter egy-két nap mulva értekezletet tart, a melyen dönteni fog

társai véleményét, hanem ennek „a női rejtélynek” a mélyére igyekezett hatolni . . . „Ügyszólván egybenhangzóak mind a négyünk ítélete, — ír, — mind a négyen látjuk a tehetséget, látunk olyan kezdetet, ami más férfinal tisztességes végsikernek is beillenek, s álmélkodva kérjük: miért állt meg az egyes művészetekben mindig a legszebb reményekre jogosító ponton? Egyáltalában miért foglalkozott ennyi műfajjal? Hisz ha bármelyikre de, — egy ágra tömörítendő tehetségét, — mi lehetne belőle! Írta azt akarja, legyen festő, Falguière azt, legyen szobrász, Bruneau indulatosan követeli, őt a zenének, én pedig a magam részéről meg vagyok győződve, hogy ha nem szenteli magát kizárólag az írói pályának, korunk egyik legérdekesebb talentumát veszíti el benne . . . De hisz Mme Valéry ennyi művészet mellett még sokkal nagyobb lélektani probléma. Mi a titka ennek a sfinxnek, aki nyilván játszva teremt remekműveket s aztán női hütlenséggel játszva hagyja ott a művészeteket, — aki egészben véve megszegyeníti e beteg kor férfivilágát s „univerzális” tud lenni a művészetekben, mint egykor Humboldt univerzális volt a tudományokban. De hisz a művészetben még sokkal nehezebb univerzálisnak lenni, — majdnem lehetetlen. Írás és festészet még járja együtt, — de hát a szobrászat és zene? És mindenekfelett ez a négy együtt? Férfi alig volna képes ily ellentétek kibékítésére: a női lelek, fájdalom, még ismeretlen gazdagsága és simülékenységére kell ekkora végtelék kiegyenlítéséhez. A messze jövő nőiben még egészen újjá születethetik a művészet . . . Most, hogy együtt látjuk műveit, mindanyian emlékszünk korábbi években kiállított festményeire, szobraira, előadott zenedarabjaira és kiadott regényeire. Dicsértük is e művekért akkor, főleg, mert nagy reményekre jogosítottak, de aztán elhallgattunk. Miért? Azért, mert ő is elhallgatott. Hisz ismétlem, itt a rejtély: ki ez a csodálatos asszony, aki érthetetlenül abba hagy mindent és épp a legszebb pillanatban?

az engedelem megadása dolgában. Itt említjük meg, hogy a földművelésügyi miniszterium jelentése szerint az országban 1184 községet helyeztek zár alá a sertésvész miatt. Hogy nemesak a gazdáknak, de az egész fogyasztó közönségnek mit ér Simay találmánya, azt bővebben nem kell fejtegetni. Sertésvészünk ismét új lendületet vesz, a fogyasztók pedig az eddigi hallatlan husarak helyett rendes árban fogják beszerezhetni husszükségletüket.

— **A gyümölcsstermelőknek.** A külföldön is igen jó gyümölcsstermelés ígérkezvén, nagy gondot fog okozni ez évben a hazai gyümölcs kellő értékesítése, e czélból a földművelésügyi miniszter akként igyekszik a gyümölcs értékesítést előmozdítani, hogy kis gazdáknak nyers állapotban el nem adható gyümölcs feleslegük feldolgozására állami szeszfőző kazánokat, aszalókat, sajtókat bocsát ingyen rendelkezésre.

— **A „Budapesti Ujságírók Egyesülete”** segélyalapja javára egy Almanacht ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku díszmű lesz. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete” Almanachja” kiadóhivatalához küldendők. Budapest, VII., Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Pekár Gyula fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt.

CSARNOK.

Mákvirágok.

Pár hete kinn voltam a mákföldön szétnézni. Verőfényes, meleg júniusi napon. Az izzó levegő úgy nehezedett rám, mint valami nyomasztó kedélyhangulat.

Előttem a nagy tábla friss, üde mákvirág, még csak imitt-amott kinyílvá mozdulatlanul állott a szélesendes időben.

Leugrottam a kocsirol, egyet fújtam a meleg, portelt levegőbe, majd betértem a mák-sorok közé. Körültekintek, nézegetem, hát látom, hogy csaknem minden virágban három-négy ormányos bogár van. Ha így lesz: oda a termés . . . Csodálkoztam, hogy hol vette magát oly hamar ez a veszedelmes féreg, honnan lesekedhet ez prédájára, hogy mihelyt csak egy mák is kivirágzik, rögtön ott van s elpusztítja azt?

Ilyesféle gondolatokba merülve állottam ott,

* * *

Ahogy este a Parc Monceau átmentem, még egyszer kíváncsian gondoltam át mindezeket. A parisi irodalmi élet estélyeire az embernek olyan készülni kell mennie, mint egy vizsgára, ha igazán élvezni akar . . . Nos, ritkán látam oly lázas sokadalmat a Madame d'Étiolle termeiben, mint ez uttal. Meg kell jegyezmem, hogy négy pompás terme volt ennek a szalonnak: mind a négy szimbolikus jelentőséggel. Az elsőben, a tiszta Louis teremben fogadta a bazíasszony a mindennapi szellemes írókat, növekvő tehetségeket, a második, tiszta fehér, oszlopos Empire teremben a már ismert hivatalos nagyságokat, például az akadémikusokat üdvözölte, kiknek meddő halhatatlansága és pompázatos unalma illet ehhez a klasszikus hidegséghez. A harmadik olasz Renaissance-szalón becses képeivel a művészek otthona volt, — a negyedik indus „barlangban” állandóan rejtelmes mécses égett, s ez volt a modern misztikusok temploma. Tudom jó időn át itt trónolt, a „Rozet Coix” modern főpapja, a szép Sar Peladan. — kíváncsi nagyvilági hölgyeitől körülvéve itt tartotta kabbalista istentiszteletet . . . Mme d'Étiolle sutogva az első termekben lelkesítette a fiatalokat. Mintha csak jelmezbalon lett volna, szokása szerint ma is Mme de Sévignének volt öltözve. Színevészett zöld selyemruhája széles habban omlott ki a karosszékből, halántékfürtei hosszan és klasszikusan lógtak be arzába, a kezében egy valószínű Louis legyezőt tartott. Erősen ki volt festve s így este, villanyfénynél nem nézett ki többnek, mint — parisi szólásmód szerint — egy „negyvenéves fiatal asszonynak”. Azt mondják nappal hetvenéves volt, — de hisz különben ez lényegtelen, mert nappal sose látta senki . . . A régi francia szalondámát akarta ő megvalósítani, ez volt minden ambíciója.

(Vége köv.)

midőn hirtelen, nagy zümmögéssel egy méhecske röpdösi körül a fejemet. Kezdtém félni, hogy ellenségem, de csakhamar meggyőződhettem az ellenkezőről. — A hangja mind szelidebb, esendesebb lett, majd egész nyájas, hízogó, kérő „züm-züm“-mé változott.

Nem soká vitatkoztunk; hamar megegyeztünk s megkötöttük a szerződést, mely szerint a kis méh elvállalja az ormányos bogarak elűzését és megígérte, hogy annyi munkást fog maga mellé állítani, hogy az ellenségeimmel felbírják venni a harczt. Viszont nekik meg lesz engedve mákvirágport hordani az ő fiaiknak.

Már egész rendben volt az egyezkedésünk, mikor a méh hip-hop, hirtelen eltűnt. Csaknem csalódottan tekintetem körül . . . Midőn egyszerre sok, talán ezer, nem: százezer lép el a virágzó mákfejeket. Szótlanul bámultam a természet eme csodás jelenetét . . . Még ott voltam, midőn már tudja Isten hányadszor, de meg hányan, talán több százezeren jöttek s menet mindeniknek mindegyik lábán egy-egy borsószem nagyságú porgómb volt látható. A legérdekesebb különben az, hogy a bogarat csakugyan minden virágból szigorúan elűzik és pedig: minden virág felett repdes egy-két méh s már magasból zümmög-dörmög a bogárnak, hogy onnet takarodjon, mert majd úgy lesz, meg amúgy lesz, de a bogár vagy nem hallja, vagy nem akarja: meg sem mozdul. A méh mind közelebb-közelebb jó zümmögésével, megvető hangon, vádoló szavakkal veti szemére a bogárnak kártékonyágát. Közbe már a méh szárnya szele is éri a bogarat, mely erre már nyugodtságát veszítve, szép szóval akarja rábíni a méhet, hogy hagyja őt nyugodni szállásán, vigye csak ő el a virágport, neki csak a mákfej kell. A lelkiismeretes méhike erre már haragosan zümmög s újra kezdődik a harc. A méh most már nem ért tréfát s fogadását tartva egyre ostromolja a mák fejét. Ám a bogár mind bátrabb, merészebb lesz, mit sem törődik a méh szárny-csapásaival, hiába lármáz a fülébe, hogy: takarodjon onnan, hiába! A legerélyesebb fellépés sem ér semmit. Végre a méh más eszközhöz kénytelen folyamodni. Eddig erélyvel kívánta, most erővel követeli a bogártól, hogy a virág kelyhét elhagyja. Az első lábaival neki megy a bogár fejének, szemének és kényszeríti őt a hatralásra. A bogár kénytelen belátni, hogy itt hiábavaló a küzdelem, megadással, alázatosan húzódik hát le a földre.

A méhek pedig csendes zümmögéssel szalpingóznak egyik virágról a másikra, gyűlik az édes virágport s elégedetten távozva gyarapítják életarajukat. Ők is elégedettek, de viszont én is meg vagyok elégedve az én szerződöttem kis munkásaimmal . . .

Kinn vagyok ismét a mákföldön, már most az egész telep teljes pompájában diszlik. A kedves, szép virág-szőnyeg kellemes hatású látvány a szemnek. Édes, balzsamos a levegő s én multkori kedves kis kalandomon elgondolkozva, ballagok a mákföldön végig. Előttem jobbra-balra hajlong, reng a pompás virág-erdő, de most mind friss, egészséges, meg van mentve . . . Csodálatos és igazán figyelemreméltó, hogy az első virágjai mind ferges, beleges, de mióta a méhek gondjuk alá vették, azóta egyetlenegy ferges mákom sincs.

Most is ezrével lépik be a kábító illatú mákvirágokat s munkás zümmögésükkel töltik be a levegőt.

Ez alkalommal kitudódott az is, hogy voltaképpen két csoportban keresik fel mákföldemet, t. i. Váradi tanító úr méhei mellett ellátogatnak még a Bogyó tanító úr méhei is és így mindkét csoport élénken vett részt az ormányos bogarak elűzésében.

Ezen az úton mondok köszönetet mindkét

méhész úrnak igazán derék méhei hasznos munkásságáért.

K . . . y L.

NYILT-TÉR*)

Tekintetes Szerkesztő úr!

B. lapja f. évi július 10-iki számában „Karaí virtus” címmel Bay Alajos és Gennari aláírással megjelent nyilatkozatra, nehogy a közönség azáltal meglepőstessék, kénytelen vagyok válaszolni.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy a nyilatkozat kiállítói ellen a bűnvádi panaszuk a kecskeméti kir. ügyészsegnél leendő benyújtásával ügyvédemet megbíztam.

A nyilatkozat tényállításaira nézve előadom, hogy nem igaz, mikép én a vivókurzuson részt vettem, hanem a valóság az, hogy kijelenttem, mikép részt veszek, ha társaságombeliék is részt vesznek, sőt azt is kijelenttem, hogy ezen esetben fizetem a díjat, ha nem is járhatnék a vivó órákra. — Minthogy pedig társaságombeliék nem vettek részt a kurzuson, azon sem részt nem vettem, sem nem tartozom a díjat fizetni.

Az sem igaz, hogy én bármifele tölem származott levélre nézve megtagadtam volna, hogy én irtam.

Eszerint a nyilatkozatban az én elvállalt kötelezettségemre vonatkozólag előadtak teljesen alaptalanok.

Másik oldala a gentlemanségnek, s tartozik-e egyáltalán a nagy közönségre?

Akar jogos, akár jogtalan a követelés, 20 kor. munkadíjat követelnek a nyilatkozó urak tölem, s a követeléseket civilisált társadalomban bíróság útján szokták behajtani, s nem úgy, hogy a hitelező újságban nyilatkozik, hogy ha adósa nem fizet, vagy mert nem fizetett, „nem gentleman s elégtételvéésre képtelen”: így próbálkoznai követelést behajtani megkísérelték eddig szabó- és cipészziparosok a nemfizető kundshaftokkal szem-

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

ben, de mindig rajtavesztettek a büntető bíróságnál, semmi szükség tehát arra, hogy a vivómeszterek is átvegyék ezt a divatot, s szintén rajtavesztzenek.

Hiszen ha igaz volna, hogy minden adós, aki fizetni nem akar, — akár kifogás nélkül, akár mert azt hiszi, hogy nem tartozik vele, — elégtételvéésre képtelen s nem gentleman, akkor szép hazánkban, leszámítva talán a csecsemőket, nem sok gentleman akadna, nem vévén ki — gondolom — a nyilatkozó urakat sem.

Nincs tehát semmi köze ezen ügynek a gentlemanséghez és nem kíváncsi a közönség, mi lesz a nyilatkozók 20 koronájával, mert az az ő magánügyük: ha a bíróságnál beperli a hitelező az adóst, s az adóst védekezése daczára elmarasztalják, eniek csak az a következménye, hogy az adós fizetni tartozik és maradhat ettől még gentleman és elégtételvéésre képes, s viszont a hitelező sem lesz a pernyerés folytán még gentleman.

Nagyon félre ismerhették a Pestről jött nyilatkozó urak s ugyancsak együgyűnek tarthatták a vidéki közönséget, ha azt hitték, hogy beveszi az ilyen eljárást. — Annál súlyosabban bírálandó el viselkedésük, mert mesterségüknel fogva könnyen elhatározták magukat erre a megfélemlítést célzó nyilatkozásra, gondolván, hogy vélt adósuk siet a követelést megfizetni; épen mesterségük folytán nem lett volna szabad az ő privát ügyükből gentleman-kérdést csinálni.

Egyébként a büntető bíróság majd dönteni fog az ügyben.

Kelt Jászkarajenőn 1904. július 13-án.

Révész Vilmos
községi állatorvos.

Eladás.

Különféle faj galamb eladó:
Havas Ignácnál Abony.

Mindig tisztában járhatunk!

A takarékoskossá- és tisztaságszerető nagyjérdemű közönség rubázkodásában is takarékoskodhat, ha a már kissé szinchagyott, kopott, poros vagy más uton bepiszkolódott ruháit vagy más efféléket vegytisztítás vagy befestés végett

N a g y A n d r á s m ű f e s t ő - é s v e g y t i s t í t ó - i n t é z e t é b e k ű l d i .

Tisztíttatni lehet: mindenféle ruhaneműt, szőrmeféléket és piperedolgokat, u. m. női utcaizai és bál-i toilletteket, mint pl. bármily kényes szövetű és színű ruhákat, fehér és világos színű boákat, fehér czipőket, világos színű tollakat, csipkefüggönyöket, mindenemű kézimunkát, továbbá férfi- és gyermekruhákat, téli prémes kabátokat és egyenruhákat stb. A vegyileg tisztított ruhák eredeti alakjukat semmit sem változtatják és amellet visszanyerik új színüket és fényüket. Festetni lehet pedig bármely színre. Minden elképzelhető dolgot, mely selyemből, szövetből, gyapotból, pamutból, czernából készült. Gyászruhák 3 nap alatt készíttetnek el. — Fő-üzlet: Czeglédén. Fiók-üzlet: Abonyban, Molnár József házában, Czeglédi-ut, 77., hol a nap bármely szakában elfogadtatnak mindenféle munkák.

3—10

Vidéki ügynöknek egy nős ember kerestetik.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, V. ker., Váci-körút 32. szám

9—10

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzcséplőkész-
leteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

„M I L L E N I U M” fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket,
valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **készpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5¹/₂%-os** kamattal mellett, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket**, melyek

4 és 4¹/₂ százalékos kama!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:		4 ¹ / ₂ százalékos kamatuakra nézve:	
100 kor. után 10 év a. évenként 12 kor. 80 f-rel		100 kor. után 10 év a. évenként 13 kor. 10 f-rel	
" " " 15 " " " 9 " 35 "		" " " 15 " " " 9 " 60 "	
" " " 20 " " " 7 " 75 "		" " " 20 " " " 8 " 05 "	
" " " 25 " " " 7 " 15 "		" " " 25 " " " 7 " 30 "	
" " " 30 " " " 6 " 35 "		" " " 30 " " " 6 " 75 "	
" " " 35 " " " 5 " 95 "		" " " 35 " " " 6 " 25 "	
" " " 40 " " " 5 " 65 "		" " " 40 " " " 5 " 85 "	
" " " 45 " " " 5 " 35 "		" " " 45 " " " 5 " 65 "	
" " " 50 " " " 5 " 15 "		" " " 50 " " " 5 " 45 "	

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árakra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadjuk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

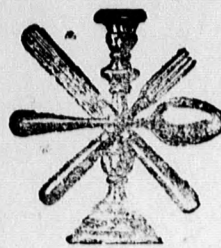
CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-árukat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kést
6 " " " evővillát
6 " " " evőkanalat
12 " " " kávékanalat
6 " " " kiváló deszertkés
6 " " " deszertvilla
1 " " " mexk. ez. levesmer. kanál
1 " " " ezüst tejmerítő
1 " " " elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 drb. összesen csak 6.50 frt.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest,
VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füzve: 10 korona. kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,
okleveles műszabásztanító.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

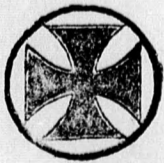
Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

Ne vegyen senki hangszert,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüli jótállás mellett: **köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél.** Azon beteg, a ki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS óras, gyári raktár Wien III/4. Rennweiz Nr. 75/B

Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességét vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapánczióra, nickeltokban 36 órai jár. frt. 2-30
8039. sz. valódi ezüst pánczél-láncz 15 gr. 1-
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5-
7989. sz. ingaóra ütőmivel, 2 súlylyal
130 czm. magas 11 50
7929. sz. jó ébresztő óra 1-20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állású egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet üzlet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

5 koronáért küldök 4¹/₂ kiló (körülbelül 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipereszappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József,

Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belseg szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czeglédén Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

Kitünően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.